

Eiropas Savienības Zaļā darījuma īstenošanas pārspilējumi skaidri atbalsojas Vācijas sabiedrības noskaņojumā.

Avoti: Vācijas informācijas vietnes

Rūpes par ekonomiku un drošību daļēji ir aizstājušas vāciešu bažas par klimata pārmaiņām. Vienlaikus pieaug skepse par pašreizējo t.s. "vēsturiskās enerģētikas pārejas" īstenošanu Vācijā. To apliecina BMW fonda *Herbert Quandt* uzdevumā veiktā [aptauja](#). Iedzīvotāju daļa, kuri atzinuši, ka ir "ļoti satraukti" par klimata pārmaiņām, pašlaik ir 33 %, salīdzinot ar aptuveni 50 %, kas bija laika posmā no 2019. gada līdz 2022. gadam.

"Aptaujas rezultāti liecina, ka iedzīvotāju viedoklis arvien vairāk sadalās starp ilgtermiņa nepieciešamību rīkoties klimata jomā un īstermiņa bailēm par finanšu slogu un ekonomisko stabilitāti," - tā norāda BMW fonds *Herbert Quandt*.

Vācijas sabiedrība ir pārliecināta, ka enerģētikas pārejai nav alternatīvas, uzsver aptaujas rīkotāji. Taču vienlaikus piebilst, ka "pat enerģētikas pārejas atbalstītāju vidū pieaug šaubas par to, vai vācu politikas veidotāji izvēlas pareizos pasākumus un pareizo tempu". Viena gada laikā enerģētikas pārejas atbalstītāju daļa, kuri uzskata, ka Vācija veic pareizos pasākumus, samazinājās no 52 % līdz 33 %, bet šaubas izsaka 26 % respondentu, salīdzinot ar 14 % iepriekš.

Relatīvs Vācijas iedzīvotāju vairākums joprojām uzskata, ka enerģētikas pāreja ir pareizā izvēle, bet atbalsts tai ir ievērojami samazinājies. Aptuveni 43 % aptaujāto vāciešu norādīja, ka kodolenerģijas pakāpeniska atcelšana un atjaunojamo energoresursu izmantošanas paplašināšana ir pareizais politikas virziens, salīdzinot ar 73 % 2012. gadā. Pirmo reizi salīdzinoši lielākā daļa vāciešu enerģētikas pāreju saista galvenokārt ar riskiem, nevis iespējām. Bažas galvenokārt saistītas ar enerģijas cenu pieaugumu, ainavas izmaiņām un neskaidrību par enerģijas piegādes drošību.

Apmēram 37 % respondentu uzskata, ka Vācija ir uz nepareizā ceļa. Kritika ir īpaši izplatīta Austrumvācijā, populistiskās galēji labējās partijas „Alternatīva Vācijai” (*AfD*) un uzņēmējdarbībai

labvēlīgās partijas „Brīvās demokrātijas partija” (*FDP*) atbalstītāju vidū.

BMW fonda *Herbert Quandt* aptaujas rezultāti liecina, ka vairāk nekā trīs ceturtdaļas respondentu uzskata, ka Vācijas enerģētikas pāreja radīs smagu finansiālu slogu gan mājsaimniecībām, gan ekonomikai. “Daudzi baidās par negatīvo ietekmi uz Vācijas konkurētspēju, tradicionālajām nozarēm un darbavietām, bet tikai neliela daļa sagaida nozīmīgus ekonomiskos ieguvumus vai elektroenerģijas cenu samazināšanos,” norāda fonds.

Neskatoties uz pieaugošo skepsi par īstenošanu, vācu sabiedrības atbalsts valsts iesaistīšanai enerģētikas pārejā joprojām ir visai nozīmīgs. „Lielākā daļa uzskata, ka valdībai ir jāatbalsta atjaunojamās enerģijas izmantošanas paplašināšana un iedzīvotāju vadīti enerģētikas projekti. Jo īpaši saules enerģijas sistēmas tiek uzskatītas par nozīmīgu ieguldījumu enerģētiskajā drošībā.”

Arī vairāki citi pētījumi liecina, ka t.s. “visaptverošā klimata rīcība” ir zaudējusi nozīmi Vācijas sabiedrības politikas prioritāšu sarakstā. Loģiski ir tas, ka vācieši šobrīd dod priekšroku tiek tādiem jautājumiem kā ekonomikas perspektīvu pasliktināšanās, Krievijas uzsāktais karš Ukrainā, ģeopolitiskā nestabilitāte vai pandēmijas sekas. Briseles īstenojamā politika atklāj daudzus nepatīkamus aspektus ar ko sastopas arī Eiropas vadošā ekonomika. Vāciešu šaubas par Zaļā darījuma politiku strauji pieaug, bet raizes par klimata jautājumiem būtiski mazinās.